

1.4 Bırakın Uçayım!

Hedef

Öğrenciler "uçurtma" simgesi vasıtasıyla, tüm aidiyetleri ve rolleriyle birlikte kendi kültürel kimlikleri hakkında fikir yürütürler. Sadece iki kültür yahut ülke arasında durmakla kalmayıp, önemli ve değerli ulusaşırı ve çift kültürlü potansiyel ve aidiyetlere sahip olduklarını görürler.

4.-9. Sınıflar

takriben iki ders

Materyal:

Uçurtmalı ve açıklamalı çalışma kâğıdı; çift taraflı örnek uçurtma; uçurtmanın kuyruğu için kâğıt şerit; ip ve renkli kalemler.

Ek bilgiler:

Sahip olunan çok kültürlü kimliğin irdelendiği çalışma, iki-üç hafta süreli bir projeye dönüştürülmesi mümkün olup, bu proje çerçevesinde uçurtmanın belirli kısımları veya yüzeyleri ayrıntılı biçimde ele alınabilir. Bu süreçte irdelenecek hususlar öğrencilerin sınıflarına göre uyarlanır. Bu proje örgün eğitim derslerine giren öğretmenler ile birlikte düzenlenmek veya ebeveynleri dâhil etmek için de uygundur. Projenin sonunda uçurtmaların gerçekten uçurtulması güzel bir kapanış olur. Ancak bunun için sürece ayrı bir aşama ilave edilerek uçurtmaların şekilleri uygun bir kâğıda aktarılmalı ve uçabilecek bir gövde yapılmalıdır.

Süreç:

- Projenin başında öğretmen uçurtmayı ve unsurlarını, kimliği simgeleyen imge olarak tanıtır. Öğretmen, nihai ürüne örnek olması amacıyla kâğıttan kesilerek çıkartılmış bir uçurtmayı gösterir ve çalışma kâğıdını izah eder. Uçurtmanın çizilmiş olduğu bu çalışma kâğıdında, uçurtmanın parçalarının neleri temsil ettiği yazar. Her bir parça aile, okul, arkadaşlık ve komşuluk gibi bir yaşam dünyasını ve kısmi kimliği temsil eder; her kısmi kimlik ve yaşam dünyasıyla bağlantılı olan bir de rol vardır - birinin kızı, oğlu, arkadaşı, akrabası vs. Bütün kısmi kimliklerin ve rollerin toplamı kişiliğini ve kimliğini oluşturur. Öğrencilerin aşağıdaki işlemleri anlayabilmesi için bu çerçevede açıklayıcı bir konuşma yapılmalıdır.
- Öğrenciler ilk olarak uçurtmanın ortasındaki gülen yüzü süslerler (sima çizer ve fotoğraf yapıştırır). Gülen yüzün çevresine kendilerine ilişkin en önemli bilgileri kelimeler halinde yazarlar (yaş, sınıf, kardeş durumu, dili, birkaç özellik...).
- Akabinde uçurtmanın diğer parçalarına yazı yazarlar. Çalışma kâğıdındaki açıklamalar uyarınca her bölüme ilişkin açıklamalarda bulunurlar. Göç ülkesindeki yaşam dünyaları için uçurtmanın ön yüzünün ve köken ülkedeki yaşam dünyaları için uçurtmanın arka yüzünün kullanılması uygun olur. Altı adet üçgenin yeterli olmaması halinde bunlar (veya bunlardan bazıları) yarıya bölünebilir.
- Bir sonraki adımda çeşitli ve eşzamanlı aidiyetler veya kısmi kimlikler üzerinde durulur ve irdelenir. Öğretmen bu amaçla olası kısmi kimlikler ve rollere çağrıda bulunur (örn. "kuzen", "sporcu", "öğrenci", "dernek üyesi"). Uçurtmasında bunlara ilişkin açıklama bulunan öğrenciler ayağa kalkarak görüşlerini ifade eder.
- Bu aşamadan önce veya sonra uçurtmalar dörtlü gruplar halinde tanıtılıp izah edilebilir. Öğretmen bu çerçevede sorular ortaya atıp yazı tahtasına not edebilir, örneğin: Kimliğimi belirleyen unsurlar nelerdir? En önemli kimlik unsurlarım nelerdir? Kendimi hangi gruplara ait hissediyorum? Kısmi kimliklerim/yaşam dünyalarım sebebiyle hangi güçlü özelliklere ve kaynaklara sahibim? Benim için önemli olan nedir? Hangi inanç, norm ve tasavvurlara sahibim?
- Çeşitli kimlik unsurlarının sahip olduğu etkinin etkinliğin sonunda yapılacak bir tartışmada görüşülüp tartışılması öngörülmektedir. Ancak bu tartışmanın çerçevesi öğrencilerin yaş grubuna göre belirlenmelidir; tartışma etkinliği aşağıdaki türden soruların etrafında biçimlendirilmelidir:

- Sizin için hangi kimlik unsurları, hangi sebepten dolayı bilhassa önemlidir?
- Sizin için hangi kimlik unsurları, hangi sebepten dolayı hiç önemli değildir?
- Özellikle (veya sadece) köken ülkenizde önemli olan kimlik unsurları ve rolleri var mıdır?
- Kimlik unsurları arasında bir hiyerarşi mevcut mudur?
- Siz kendinizi özdeşleştiremeseniz de, size dışarıdan, yani toplum tarafından yüklenen kimlik unsurları var mıdır?
- Dillerin kimliğin için nasıl bir rol oynamaktadır?
- Uçurtma simgesi içerisinde özellikle çok yer kaplayan rol unsurları nelerdir, özellikle az yer kaplayan rol unsurları nelerdir?
- Özellikle sevdiğin veya daha ziyade sevmediğin roller var mıdır?
- Bu roller arasında çatışmalar ve çelişkiler var mıdır ya da bu roller birbirini tamamlamakta mıdır?
- Şahsın ve grubun hakkında yeni bir şey öğrendin mi?

Uçurtma çizimi, altında veya yanında açıklamalar

